

KRIS

Version 1.1

En simulering om utveckling och demokrati

 GR Speldatabas

www.grspeldatabas.se

Sammanfattning

KRIS är en simulering om ett utvecklingsland som just blivit självständigt. Deltagarna får tillsammans rollen som landets regering, som under sitt första år måste ta ställning till en rad svåra problem. Målet är att stärka landets ekonomi, men också att behålla politisk popularitet för att inte förlora regeringsmakten.

Simuleringen tar en och en halv timme att genomföra men kan förkortas till en timme.

Antal deltagare: 10-30

Syfte

Spelet syftar till att öka förståelsen för sambandet mellan ekonomi och politik i demokratiska stater, och för utvecklingsfrågor i allmänhet.

Om KRIS

KRIS skapades av Bill Humphrey och Peter Walsh och översattes till svenska av Yngve Hansson och Bo Hellström. Denna version uppdaterades 2006 av Gustaf Löfgren.

Layout

Kristin Rådesjö (1.0)

Carolina Dahlberg (version 1.1)

Copyright

Materialet får användas och spridas fritt i undervisningssyfte, så länge källa anges.

Pedagogiskt Centrum

- GR Utbildning

Pedagogiskt Centrum verkar för skolutveckling i hela Göteborgsregionen. Pedagogiskt Centrum är en del av GR Utbildning och Göteborgsregionens kommunalförbund.

Avdelningen skapar och leder alltifrån enstaka temapass till omfattande och långsiktiga organisationsutvecklingsprojekt. Genom olika projekt och utbildningsinsatser kommer Pedagogiskt Centrum årligen i kontakt med omkring 40 000 personer som är verksamma inom skolan i samtliga skolformer. Kompetensen och erfarenheten är bred och täcker in bland annat skolutveckling, entreprenörskap, speldesign, processledning och digitala verktyg för lärande.

Pedagogiskt Centrum har mångårig erfarenhet av att utveckla upplevelsebaserade spel och metoder för skolan. Målet är att ge en meningsfull och lustfylld upplevelse för eleven som möjliggör diskussion och reflektion.

Läs mer på www.pedagogisktcentrum.se

GR Speldatabas

I Pedagogiskt Centrums speldatabas finns ett stort antal kostnadsfria spel och metoder för undervisning. Du kan ladda hem materialen utan att logga in och det är kostnadsfritt. Våra spel och metoder innehåller allt du behöver i en PDF: handledning, bilagor och övrig information som är relevant för temat och ämnet som spelet behandlar.

Du hittar speldatabasen på www.grspeldatabas.se

Förberedelse

Vill du använda dig av KRIS är det bäst att först av allt läsa hela materialet, inklusive bilagorna. För att genomföra simuleringen behövs:

- 10-30 deltagare indelade i grupper om fyra eller fem.
- Ett klassrum eller motsvarande, gärna med flyttbara bord och stolar, så att deltagarna kan sitta i grupper.
- En komplett uppsättning beslutskort (bilaga 2) och ett protokoll (bilaga 4) till varje grupp. Klipp isär korten så att du kan dela ut dem månad för månad. Lägg märke till att de beslutskort som ska delas ut till deltagarna saknar vägledande information om poängsättning (det är alltså bilaga 2 och inte bilaga 3 som ska delas ut)!
- En kopia av deltagarinstruktionerna (bilaga 1) till varje deltagare. Låt gärna deltagarna läsa instruktioner i förväg (som läxa) så går simuleringen snabbare.

Som pedagog tar du på dig rollen som FN-observatör. Du delar ut material och poängsätter gruppernas beslut. Du leder också efterdiskussionen. Detaljerade instruktioner för hur detta går till finns nedan. Om ytterligare en pedagog finns tillgänglig kan denne representera en hjälporganisation eller rådgivare från till exempel EU. Han eller hon kan svara på frågor från deltagarna och observera hur de fattar beslut. Som FN-observatör bör du vara väl insatt i de olika problem som uppstår under simuleringens tolv månader. Det är därför en god idé att läsa samtliga beslutskort (bilaga 2) i förväg.

När simuleringen börjar har grupperna 51 ekonomipoäng och 51 popularitetspoäng var.

Ekonomipoängen symboliserar varje lands ekonomiska hälsa, till exempel arbetslöshet, tillväxt, och skillnaden mellan export och import. Popularitetspoängen visar vad folket tycker och vilka chanser regeringen har att vinna nästa val.

Varje månad ställs grupperna inför ett problem och tar ställning till detta. Deras beslut antecknas och som FN-observatör ger du grupperna plus- eller minuspoäng i popularitet och ekonomi. Du bestämmer själv hur många poäng varje beslut är värt, med hjälp av en vägledning (bilaga 3).

Vid årets och simuleringens slut behövs 51 popularitetspoäng eller mer för att regeringen ska få sitta kvar. För att landet ska kunna locka till sig utländska investeringar och lån från Världsbanken krävs minst 51 ekonomipoäng. Har någon grupp mindre än 51 ekonomi- eller popularitetspoäng hotar både ekonomisk kris och politisk instabilitet. Här slutar dock simuleringen, och efterdiskussionen börjar.

Simuleringen steg för steg

1. Dela upp deltagarna i grupper om fyra till fem. Varje grupp kommer att spela en regering, och samtliga grupper ställs inför samma problem under simuleringen. Kan man undvika att grupperna sitter alltför nära varandra är detta bra.
 2. Be deltagarna läsa bilaga 1 om de inte redan gjort detta. Låt varje grupp hitta på ett namn på sitt land.
 3. Förklara att grupperna röstar om beslut om de inte kommer överens. Om en grupp har ett jämnt antal deltagare och lika många stöder två olika förslag får de singla slant för att avgöra.
 4. Ge deltagarna en chans att ställa frågor innan ni sätter igång. Var särskilt noggrann med att se till att de förstår hur popularitets- och ekonomipoängen fungerar: när januari månad börjar har de 51 poäng av varje sort. Förklara tydligt åter en gång deltagarnas mål: att bli omvalda och utveckla landets ekonomi.
 5. Ge varje grupp ett beslutskort för januari månad att ta ställning till. Ge grupperna tre minuter för att diskutera och fatta beslut. Se till att de antecknar sina beslut i beslutsprotokollet (bilaga 4).
 6. Bedöm och kommentera besluten och dela ut plus- och minuspoäng i ekonomi och popularitet. Poängen förs in i beslutsprotokollen. Försök att förklara varför du väljer att ge plus- eller minuspoäng, och att lyfta fram kort- och långsiktiga följder av olika beslut. Detta bör ta högst två minuter: du hinner med andra ord motivera men inte diskutera de poäng du delar ut!
 7. Dela ut februari månads beslutskort. Upprepa punkt 7 och 8.
 8. Månaderna mars till och med december följer mönstret ovan.
 9. När december månad är över är det val. Grupperna måste dra av 10 popularitetspoäng om de har färre än 40 ekonomipoäng. Anledningen är att människors ekonomiska situation spelar stor roll för hur de röstar i de flesta demokratiska val.
- De regeringar som nu inte har minst 51 poäng i både ekonomi och popularitet har förlorat makten och möjligheten till lån från Världsbanken. Oavsett hur det har gått för grupperna är simuleringen nu klar.
10. Efterdiskussion (se instruktionerna på nästa sida)

Hur lång tid tar hela simuleringen?

Från och med att du delar ut varje beslutskort har grupperna tre minuter på sig att fatta ett beslut. Att sammanfatta besluten och dela ut poäng tar två minuter. Detta gör fem minuter gånger tolv månader, totalt 60 minuter. Att komma igång – punkt 1 till 4 ovan – tar tio minuter. Efterdiskussionen, som är mycket viktig, tar femton minuter. Totalt tar simuleringen alltså knappt en och en halv timme att genomföra.

Om 90 minuter är för lång tid kan du förstås korta simuleringen. Börjar ni i april månad har ni minskat tiden med en kvart. Att låta deltagarna läsa instruktionerna vid ett tidigare tillfälle sparar några minuter. Med ett raskt genomförande bör simuleringen gå att genomföra på en timme, men kanske inte första gången man använder den.

Efterdiskussion

I efterdiskussionen sker större delen av lärandet. Genom en väl genomförd efterdiskussion kan gruppen använda sina erfarenheter under övningen och lyfta dessa till ett bredare perspektiv. Efterdiskussionen ska ta tid och det är därför viktigt att avsätta tid till denna, en rekommendation är minst 20 minuter.

Ett förslag är att under efterdiskussionen möblera rummet så att alla sitter i en ring. Det gör att alla ser varandra och blir också en tydlig markör att spelet är slut och att gruppen nu har gått in i en ny fas.

Efterdiskussionen är indelad i tre faser:

Reflekterande

Efterdiskussionen börjar med reflektion, vilket handlar om att låta eleverna ventilera sina spontana intryck och sammanfatta sin upplevelse. Frågorna handlar om händelseförloppet, vad som var roligt, vad som var svårt och hur de upplevde olika delar av spelet. Den reflekterande fasen är viktig för att skapa ett bra underlag för senare faser i efterdiskussionen.

Tolkande

Här skall eleverna få möjlighet att problematisera och analysera händelserna under spelet och se möjlighet till alternativa utgångar beroende på förutsättningarna. Hjälp eleverna genom öppna frågor att sätta ord på sina känslor och erfarenheter som de upplevde i spelet.

Generaliserande

I generaliseringsfasen lyfts elevernas reflektioner och upplevelser av spelet till ett större perspektiv. Här kan ni diskutera och dra paralleller med händelser utanför spelet och i samhället i stort.

Det är inte ett måste att under efterdiskussionen avsluta en fas för att påbörja en annan, utan man kan vandra fritt mellan de olika faserna beroende på vart gruppen för samtalet.

Eleverna kan ställa frågor till varandra, komma med spontana synpunkter eller föra diskussionen vidare snabbare än frågorna som står uppställda. Detta händer ganska ofta och är fullt normalt. Om nödvändigt kan ni gå tillbaka till de reflekterande frågorna senare.

Förslag på frågor

Reflekterande

- Vad tyckte du/ni om övningen?
- Varför lyckades/misslyckades ni i valet?
- Vilka beslut borde ni ha fattat annorlunda?
- Fattade FN-observatören några konstiga beslut? Vilka? Varför?
- Var det svårt att fatta beslut i grupp? Varför?
- Vilken månad/vilket problem var svårast?
- Kändes alternativen man kunde välja mellan begränsande?

Tolkande

- Skulle det gå bättre om man fick en chans till?
- Upplevde deltagarna att det var svårt att både vara populär och ha en fungerande ekonomi?
- Tyckte de att det fanns en konflikt mellan popularitet och ekonomiska intressen?
- Hade det varit lättare att uppnå tillfredställande ekonomi om man hade varit mindre orolig för vad folket tyckte?

Generaliserande

- Vad säger detta om demokrati?
- Var simuleringen realistisk? Varför/varför inte?

Deltagarna har ytligt berört många av de problem som politiker i utvecklingsländer står inför – korruption, utlandslån, och mycket annat. Tycker de att de har lärt sig något om svåra val och vilka problem som är viktigast?

Bilaga 1 – Instruktioner för deltagare

Du ska strax ta på dig rollen som minister i ett utvecklingsland, med svåra och viktiga beslut att fatta. Landet har nyss blivit självständigt och höll i samband med detta sitt första demokratiska val. Ditt parti, det Demokratiska Partiet (DP), vann och har nu bildat regering. Frihetspartiet, (FP), vann frihetskriget men förlorade valet. De har nu slagit läger i bergen långt från huvudstaden. Om fattigdomen inte minskar och ni förlorar folkets stöd finns risken att FP startar ett inbördeskrig.

Ert land är rikt på mineraler och olja. För att sälja dem och betala för sjukvård eller skolor krävs investeringar. Eftersom befolkningen är fattig måste dessa komma från utlandet. Ingen vill investera i eller låna ut pengar till ett land som riskerar ekonomisk eller politisk kollaps. Osäkra lån innebär hög ränta, som gör lånen svåra att betala av. Ni behöver en stabil ekonomi och fungerande demokrati. Er uppgift är att under ett års tid sköta landets ekonomi så att de rika länderna och Världsbanken vill investera i och låna ut pengar till landet.

Ni måste också behålla ert politiska stöd. Ett nyval kommer att hållas om ett år. Under detta år kommer ni att få ta ställning till tolv händelser. Ni fattar beslut som ni skriver ned på ett protokoll. För varje beslut får ni plus- eller minuspoäng på två områden: ekonomi och popularitet. En observatör från FN meddelar er vilka konsekvenser varje beslut får.

När januari börjar har ni 51 poäng i ekonomi och 51 poäng i popularitet. Ekonomipoängen visar landets ekonomiska hälsa. Popularitetspoängen visar vad befolkningen tycker om er politik. Vid årets slut behövs 51 popularitetspoäng eller mer för att vinna valet. För att landet ska kunna locka till sig utländska investeringar och lån från Världsbanken krävs minst 51 ekonomipoäng. Annars förlorar ni valet och riskerar konflikt med Frihetspartiet. Ni kommer aldrig att få mer än fem plus- eller minuspoäng för ett enskilt beslut, men ni kan ofta få pluspoäng i ekonomi och minuspoäng i popularitet, eller tvärtom.

Så här fungerar simuleringen:

1. Ni får ett beslutskort för januari månad att ta ställning till.
2. Diskutera problemet ni står inför i gruppen, fatta ett beslut, och anteckna det i beslutsprotokollet. Ni har tre minuter på er.
3. När samtliga grupper antecknat sina beslut bedömer och kommenterar FN-observatören besluten och delar ut plus- och minuspoäng i ekonomi och popularitet. Poängen förs in i beslutsprotokollet.
4. Februari månads beslutskort delas ut. Punkt 2 och 3 upprepas.
5. Resten av månaderna följer mönstret ovan.
6. När ni är klara med december månad är det val. Om ni inte har minst 51 poäng i både ekonomi och popularitet har ni förlorat makten och möjligheten till lån från Världsbanken.

Lycka till!

Bilaga 2 – Beslutskort

Januari

På grund av torka har skörden slagit fel. Omfattande matbrist hotar att leda till svält i stora delar av landet. Vad gör ni?

- a. Ber internationella biståndsorganisationer om hjälp
 - b. Köper stora mängder mat från utlandet för att dela ut till svältande familjer
 - c. Väljer att inte göra någonting åt svälten för tillfället, men börjar bygga ett modernt bevattningssystem så att det inte händer igen
-

Februari

Ni behöver en effektivare industri för att ha råd med skolor och sjukvård. De största fabrikerna i landet är de statligt ägda varven i huvudstaden, där tiotusentals arbetare bygger fartyg. De har nu gått ut i strejk. De kräver en stor löneförhöjning och bättre arbetsvillkor. En stor beställning från USA är försenad. Amerikanerna funderar på att dra sig ur affären, som skulle ge staten stora dollarvinster. Vad gör ni?

- a. Avskedar strejkarna och låter tillfälliga gästarbetare från ett grannland ta deras jobb tills strejken avslutas. Låter militär och polis upprätthålla ordningen
 - b. Ger de strejkande en stor löneförhöjning för att snabbt återgå till arbetet
 - c. Privatiserar varven och låter de nya ägarna ta hand om problemet
-

Mars

Eftersom ni inte har råd att bygga ett oljeraffinaderi har ett japanskt företag erbjudit sig att bygga ett. Med ett raffinaderi skulle ni kunna exportera mer olja. Pengarna kunde ni investera i utbildning och vägar, som behövs för ekonomisk utveckling. All vinst från oljeraffinaderiet skulle dock gå till de japanska ägarna. Vad gör ni?

- a. Låter det japanska företaget bygga oljeraffinaderiet
 - b. Tackar nej och hoppas få råd att bygga ett eget raffinaderi i framtiden
 - c. Lånar pengar till höga räntor för att bygga och äga ett eget raffinaderi
-

April

Era gruvor har precis kritiserats i en FN-rapport som påstår att de orsakar stora luft- och vattenföroreningar. Länder som köper era mineraler har hotat att vända sig till andra producenter om ingenting händer. Fiske och sötvattensförsörjning i era grannländer hotas också av vattenföroreningarna. Ni har dock inga pengar för att göra gruvhanteringen mer miljövänlig. Vad gör ni?

- Ingenting
 - Skär ned på sjukvårdsbudgeten och använder pengarna för att förbättra er gruva
 - Ber era handelspartners att betala för miljöinsatser i utbyte mot lägre priser under en femårsperiod
-

Maj

Många i ert land flyttar från landsbygden till städerna för att leta efter jobb. Jordbruket lider nu av arbetsbrist. I städerna ökar trafikproblem, sociala problem och kriminalitet. Bostadsbristen är allvarlig, och HIV/Aids sprids snabbt i huvudstaden. Vad gör ni?

- Tvångsflyttar gatubarn ut på landsbygden och inför krav på tillstånd för att röra sig inom landet
 - Väntar på att problemet ska gå över på egen hand
 - Försöker sakta ner urbaniseringen genom att garantera inkomster för jordbruksarbetare och sjukvård på landsbygden
-

Juni

Industrin behöver utbildad arbetskraft om ekonomin ska kunna utvecklas. Både oljeindustrin och varven behöver ingenjörer, och ert jordbruk behöver agronomer. En stor del av er befolkning kan inte läsa och många av era mest välutbildade medborgare bor utomlands. Det finns för få skolor i landet, och många av lärarna dog under frihetskriget. Vad gör ni?

- Startar ett massutbildningsprogram, bygger skolor och betalar höga lärarlöner
- Gör en smal utbildningssatsning, med mycket pengar för att de duktigaste ska få bästa möjliga utbildning
- Försöker få hem högutbildade medborgare som flyttat utomlands med löften om sänkta skatter

Juli

En översvämning vid landets största flod har förstört tusentals hem och ödelagt jordbruk. Vad gör ni?

- a. Bygger upp de hem som förstörts trots att de ligger i ett riskområde
 - b. Bygger dyra bostäder åt de hemlösa långt från översvämningsområdena
 - c. Låter översvämningsoffren lösa sina egna problem
-

Augusti

Under de många år som ert land var en europeisk koloni ägdes all jordbruksmark av en religiös minoritet som styrde landet tillsammans med kolonialmakten. Nu är de som saknar mark arga. Många vill inte bara beslagta gårdarna och dela ut dem till de fattiga utan också förbjuda minoriteten att utöva sin religion. På vissa håll har våldsamma konfrontationer förekommit. Vad gör ni?

- a. Beslagtar den mark som ägs av minoriteten och driver dem ut ur landet
 - b. Ger minoriteten religionsfrihet men tar ifrån dem det mesta av deras mark
 - c. Skapar en fond för att hjälpa fattiga att köpa mark från minoriteten och stärker religionsfriheten i grundlagen
-

September

En ny rapport från pekar ut ert land som ett av de mest korrumpierade i världen. Ni vet att korrruptionen skadar er ekonomi. Den är dock svår att bekämpa, särskilt som många högt uppsatta politiker i landet har ett finger med i spelet. Bland annat förekommer mutor i samband med oljeexporten. Nu finns det dock en risk för att utländska affärsmän ska börja undvika ert land, så ni måste göra någonting.

Vad gör ni?

- a. Skapar en myndighet för att bekämpa korrruption och höjer lönerna för politiker och tjänstemän så att de inte behöver ta mutor för att överleva
- b. Inför dödsstraff för korrruption och ser till att alla som lämnar tips till polisen slipper straff
- c. Påbörjar en informationskampanj där befolkningen får lära sig hur korrruption påverkar landets ekonomi

Oktober

Ert land är svårt drabbat av HIV/Aids. En utländsk biståndsorganisation erbjuder er bromsmediciner. Med deras hjälp kan hiv-positiva leva längre och fortsätta arbeta och försörja sina barn. Biståndsorganisationen ställer två krav: Ni måste betala en tredjedel av kostnaden för medicinerna och satsa på en omfattande informationskampanj om hur könssjukdomar smittar.

Frågan hotar att splittra er regering. Två ministrar ogillar förslaget. De säger att fattigdom och malaria, inte HIV/Aids, är ert lands stora problem. Männen har alltid haft rätten till flera fruar, och många har religiösa skäl att inte använda kondomer. Ministrarna vägrar ge ett rikt land inflytande över era traditioner. De hotar att gå över till Frihetspartiet om regeringen tackar ja. Om knappt två månader är det val, och en regeringskris kan försämra era chanser att vinna.

Vad gör ni?

- a. Går med på biståndsorganisationens krav och startar projektet
- b. Tackar nej till erbjudandet om bromsmediciner

November

Under många år har ni befunnit er i konflikt med ett grannland om ett litet gränsområde både länderna gör anspråk på. Ni har nyss upptäckt att området ligger ovanpå stora oljefyndigheter. Diplomater från grannlandet har gjort det klart för er att om de inte får tillgång till oljan kommer deras armé att ta kontroll över området. Vad gör ni?

- a. Delar vinsten från oljan med grannlandet
- b. Börjar utvinna oljan och använder armén för att vakta gränsen
- c. Ber FN avgöra om oljan tillhör er eller grannlandet

December

Efter ett år som självständigt och demokratiskt land ska ni nu hålla ett allmänt val. Folkets frihetsparti hoppas vinna och bilda en ny regering utan er. Ni måste därför bestämma vad ni skall grunda er valkampanj på. Vad gör ni?

- a. Driver en valkampanj grundad på hur ni har skött om ekonomin.
 - b. Driver en valkampanj grundad på er omsorg för befolkningen.
-

Bilaga 3 – Beslutskort med vägledning om resultat för FN-observatören

Januari

På grund av torka har skörden slagit fel. Omfattande matbrist hotar att leda till svält i stora delar av landet. Vad gör ni?

- Ber internationella biståndsorganisationer om hjälp*
- Köper stora mängder mat från utlandet för att dela ut till svältande familjer*
- Väljer att inte göra någonting åt svälten för tillfället, men börjar bygga ett modernt bevattningssystem så att det inte händer igen*

Förslag till poäng:

- Liten påverkan på ekonomin och populärt bland dem som står på gränsen till svält, men kommentera gärna att de jordbrukare som trots allt lyckats skörda kan få problem. Eventuellt kan man väcka frågan om biståndsberoende. P= +2 E= 0*
- Dyrt men löser problemet på kort sikt. Skapar också problem för de jordbrukare som faktiskt klarat skörden. P= +2 E= -3*
- Impopulärt men löser problemet på lång sikt. P= -4 E= +4*

Februari

Ni behöver en effektivare industri för att ha råd med skolor och sjukvård. De största fabriker i landet är de statligt ägda varven i huvudstaden, där tiotusentals arbetare bygger fartyg. Arbetarna där har nu gått ut i strejk och kräver en stor löneförhöjning och bättre arbetsvillkor. En stor beställning från USA är försenad, och amerikanerna funderar på att dra sig ur affären, som skulle ge staten stora dollarvinster.

Vad gör ni?

- Avskedar strejkarna och låter tillfälliga gästarbetare från ett grannland ta deras jobb tills strejken avslutas. Låter militär och polis upprätthålla ordningen*
- Ger de strejkande en stor löneförhöjning för att snabbt återgå till arbetet*
- Privatiserar varven och låter de nya ägarna ta hand om problemet*

Förslag till poäng

- Ekonomiskt lönsamt på kort sikt, men inte populärt. Kanske klokt även på lång sikt eftersom andra sektorer inte uppmuntras att ställa krav på högre löner. P= -4 E= +2*

- Dyrt men löser problemet på kort sikt. Långsiktigt riskabelt, kanske följer gruvarbetare och tjänstemän efter? P= +2 E= -3*

- Skapar inkomster för staten och kan leda till en mer välskött industri. Förmodligen inte särskilt populärt, dock. P= -3 E= +3*

Mars

Eftersom ni inte har råd att bygga ett oljeraffinaderi har ett japanskt företag erbjudit sig att bygga ett. Med ett raffinaderi skulle ni kunna exportera mer olja. Pengarna kunde ni investera i utbildning och vägar, som behövs för ekonomisk utveckling. All vinst från oljeraffinaderiet skulle dock gå till de japanska ägarna.

Vad gör ni?

- Låter det japanska företaget bygga oljeraffinaderiet*
- Tackar nej och hoppas få råd att bygga ett eget raffinaderi i framtiden*
- Lånar pengar till höga räntor för att bygga och äga ett eget raffinaderi*

Förslag till poäng

- Kan minska arbetslösheten och skapar inkomster genast. Folkets Frihetsparti, som driver en starkt nationalistisk politik, kommer att ogilla beslutet. P= +0 E= +2*
- Skapar inga jobb på kort sikt men populärt bland nationalistiskt sinnade. P= +2 E= -2*
- Skapar fler jobb men avbetalningarna blir ett stort problem. P= +2 E= +1*

April

Era gruvor har precis kritiserats i en FN-rapport som påstår att de orsakar stora luft- och vattenföroreningar. Länder som köper era mineraler har hotat att vända sig till andra producenter om ingenting händer. Fiske och sötvattensförsörjning i era grannländer hotas också av vattenföroreningarna. Ni har dock inga pengar för att göra gruvhanteringen mer miljövänlig.

Vad gör ni?

- Ingenting*
- Skär ned på sjukvårdsbudgeten och använder pengarna för att göra gruvan renare*
- Ber era handelspartners att betala för miljöinsatser i utbyte mot lägre priser under en femårsperiod*

Förslag till poäng (April forts)

- På kort sikt är detta en billig lösning men långsiktigt är den dålig för både miljön och ekonomin. P= +0 E= -3
- Impopulärt med möjliga långsiktiga fördelar. P= -4 E= +2
- Billigt på kort sikt och miljövänligt på längre sikt. P= +1 E= +2

Maj

Många i ert land flyttar från landsbygden till städerna för att leta efter jobb. Jordbruket lider nu av arbetsbrist. I städerna ökar trafikproblem, sociala problem och kriminalitet. Bostadsbristen är allvarlig, och HIV/Aids sprids snabbt i huvudstaden.

Vad gör ni?

- Tvångsflyttar gatubarn ut på landsbygden och inför krav på tillstånd för att röra sig inom landet*
- Väntar på att problemet ska gå över på egen hand*
- Försöker sakta ner urbaniseringen genom att garantera inkomster för jordbruksarbetare och sjukvård på landsbygden*

Förslag till poäng

- Impopulärt. Kommer att leda till kritik från människorättsorganisationer. P= -3 E= -1
- Billigt på kort sikt men dyrare på lång sikt när problemen växer. P= 0 E= -2
- Kostsamt just nu men lönsamt i längden. P= +1 E= +3

Juni

Industrin behöver utbildad arbetskraft om ekonomin ska kunna utvecklas. Både oljeindustrin och varven behöver ingenjörer, och ert jordbruk behöver agronomer. En stor del av er befolkning kan inte läsa och många av era mest välutbildade medborgare bor utomlands. Det finns för få skolor i landet, och många av lärarna dog under frihetskriget. Vad gör ni?

- Startar ett massutbildningsprogram, bygger skolor och betalar höga lärarlöner*
- Gör en smal utbildningssatsning, med mycket pengar för att de duktigaste ska få bästa möjliga utbildning*
- Försöker få hem högutbildade medborgare som flyttat utomlands med löften om sänkta skatter*

Förslag till poäng

- Populärt, dyrt, och en god affär på lång sikt. P= +2 E= +3

- Billigare än massutbildning men inte lika bra för demokratin eller ekonomin. P= +0 E= +2
- Billigt och snabbt men kan inte ersätta en riktig utbildningspolitik. P= 0 E= +1

Juli

En översvämning vid landets största flod har förstört tusentals hem och ödelagt jordbruk. Vad gör ni?

- Bygger upp de hem som förstörts trots att de ligger i ett riskområde*
- Bygger dyra bostäder åt de hemlösa långt från översvämningssområdena*
- Låter översvämningsoffren lösa sina egna problem*

Förslag till poäng

- Billigt men löser inte problemet. P= +1 E= -2
- Dyrt men långsiktigt ansvarsfullt. P= +2 E= 0
- Impopulärt och kommer knappast att minska urbaniseringsstrycket. P= -5 E= -1

Augusti

Under de många år som ert land var en europeisk koloni ägdes all jordbruksmark av en religiös minoritet som styrde landet tillsammans med kolonialmakten. Nu är de som saknar mark arga. Många vill inte bara beslagta gårdarna och dela ut dem till de fattiga utan också förbjuda minoriteten att utöva sin religion. På vissa håll har våldsamma konfrontationer förekommit.

Vad gör ni?

- Beslagtar den mark som ägs av minoriteten och driver dem ut ur landet*
- Ger minoriteten religionsfrihet men tar ifrån dem det mesta av deras mark*
- Skapar en fond för att hjälpa fattiga att köpa mark från minoriteten och stärker religionsfriheten i grundlagen*

Förslag till poäng

- Riskerar att leda till inbördeskrig och kritik från andra länder. P= +1 E= -4
- Populärt men kan vara skadligt för jordbruket – på kort sikt kommer produktionen antagligen falla. P= +2 E= -2
- En långsammare lösning, men kanske är den bättre? P= +1 E= 0

September

En ny rapport från pekar ut ert land som ett av de mest korrumperade i världen. Ni vet att korruptionen skadar er ekonomi. Den är dock svår att bekämpa, särskilt som många högt uppsatta politiker i landet har ett finger med i spelet. Bland annat förekommer mutor i samband med oljeexporten. Nu finns det dock en risk för att utländska affärsmän ska börja undvika ert land, så ni måste göra någonting. Vad gör ni?

- Skapar en myndighet för att bekämpa korruption och höjer lönerna för politiker och tjänstemän så att de inte behöver ta mutor för att överleva
- Inför dödsstraff för korruption och ser till att alla som lämnar tips till polisen slipper straff
- Påbörjar en informationskampanj där befolkningen får lära sig hur korruption påverkar landets ekonomi

Förslag till poäng

- En helhetslösning. Dyrt men borde fungera och förhoppningsvis lönsamt på längre sikt. P= +1 E= +3
- Kommer antagligen att ogillas av utländska investerare och människorättsorganisationer. Risk för utpressningshärvor? P= -1 E= -2
- Riskerar att ha liten effekt. P= 0 E= -3

Oktober

Ert land är svårt drabbat av HIV/Aids. En utländsk biståndsorganisation erbjuder er bromsmediciner. Med deras hjälp kan hiv-positiva leva längre och fortsätta arbeta och försörja sina barn. Biståndsorganisationen ställer två krav: Ni måste betala en del av kostnaden och satsa på en omfattande informationskampanj om hur könssjukdomar smittar.

Frågan hotar att splittra er regering. Två ministrar ogillar förslaget. De säger att fattigdom och malaria, inte HIV/Aids, är ert lands stora problem. Männen har alltid haft rätten till flera fruar, och många har religiösa skäl att inte använda kondomer. Ministrarna vägrar ge ett rikt land inflytande över era traditioner. De hotar att gå över till Frihetspartiet om regeringen tackar ja. Om knappt två månader är det val, och avhopp kan försämra era chanser. Vad gör ni?

- Går med på biståndsorganisationens krav och startar projektet
- Tackar nej till erbjudandet om bromsmediciner

Förslag till poäng

- Leder snabbt till samhällsekonomiska vinster. Populärt bland stora delar av befolkningen, men ministrarnas avhopp skadar regeringen. P= +1 E= +4
- Billigt på kort sikt men långsiktigt blir försörj-

ningsbördan allt värre. Många uppskattar att regeringen inte böjer sig för de rika ländernas krav.

$$P= +2 \quad E= -2$$

November

Under många år har ni befunnit er i konflikt med ett grannland om ett litet gränsområde både länderna gör anspråk på. Ni har nyss upptäckt att området ligger ovanpå stora oljefyndigheter. Diplomater från grannlandet har gjort det klart för er att om de inte får tillgång till oljan kommer deras armé att ta kontroll över området. Vad gör ni?

- Delar vinsten från oljan med grannlandet
- Börjar utvinna oljan och använder armén för att vakta gränsen
- Ber FN avgöra hur oljan ska delas mellan er eller grannlandet

Förslag till poäng

- Impopulärt men en konflikt skulle kunna bli förödande. P= -2 E= +3
- Lönsamt de första månaderna, men riskerar att bli dyrt om strider bryter ut. Utländska investerare blir också sannolikt nervösa. P= +2 E= -5
- Lättare för befolkningen att acceptera än a) och mindre kostsamt än att rusta upp armén. P= +2 E= +2

December

Efter ett år som självständigt och demokratiskt land ska ni nu hålla ett allmänt val. Folkets frihetsparti hoppas vinna och bilda en ny regering utan er. Ni måste därför bestämma vad ni skall grunda er valkampanj på. Vad gör ni?

- Driver en valkampanj grundad på hur ni har skött om ekonomin.
- Driver en valkampanj grundad på er omsorg för befolkningen.

Förslag till poäng

- Fungerar bra om ekonomin är välskött. P= +3 E= +0 om gruppen har fler än 51 ekonomipoäng, annars P= -2 E= +0.
- Fungerar bra om regeringen är populär. P= +3 E= +0 om gruppen har fler än 51 popularitetspoäng, annars P= -2 E= +0.

Bilaga 4 – Beslutsprotokoll

Månad	Beslut (a, b, eller c)	Poäng Popularitet Ekonomi		Total poäng Popularitet Ekonomi	
Januari					
Februari					
Mars					
April					
Maj					
Juni					
Juli					
Augusti					
September					
Oktober					
November					
December					
Val	Popularitets- poäng >50?			Omvald ja nej	
Lån från Världsbanken	Ekonomi- Poäng >50?			Lån beviljade ja nej	